

Sygn. akt V GC 1680/15 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Witold Olech
Protokolant:	sekr.sądowy Barbara Pałac

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) **Spółdzielnia (...) w R.**

przeciwko **P. K.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego P. K. na rzecz powoda (...) Spółdzielnia (...) w R. kwotę **979,08 zł** (dziewięćset siedemdziesiąt dziewięć złotych osiem groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 29 maja 2015r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę **227 zł** tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia

Sygn. akt V GC 1680/15 upr

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 grudnia 2015 r.

Pozwem z dnia 11 sierpnia 2015 r. powód (...) Spółdzielnia (...) w R. wniósł o zasądzenie od pozwanego P. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) K. P. kwoty 979,08 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 maja 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dokonywał u pozwanego zakupu towarów w postaci odzieży. Pozwany doręczył powodowi fakturę VAT nr (...) r./ z dnia 27 października 2014 r. na kwotę 5.535 zł. Powyższa faktura została przez powoda rozliczona poprzez zapłatę kwoty 2.091 zł oraz rozliczenie korektami w pozostałej części. Powód zwrócił pozwanemu część towaru i na podstawie faktury korygującej nr (...) dot. faktury VAT nr (...) – pozwany był obowiązany do zapłaty na rzecz powoda kwoty 3.111,90 zł. Powód potrącił ww. kwotę z należnością pozwanego w wysokości 2.132,82 zł za kolejną partię odzieży z faktury VAT nr (...) z dnia 20 marca 2015 r. Odsetki ustawowe są żądane od dnia 28 maja 2015 r., który to termin płatności został określony w wezwaniu do zapłaty z dnia 21 maja 2015 r.

W dniu 18 sierpnia 2015 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt V GNC 3778/15).

Sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty złożył pozwany P. K., zaskarżając nakaz zapłaty w całości i wnosząc o oddalenie powództwa jako przedwczesnego oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 180 zł. Pozwany podkreślił, że w treści faktury korygującej nr (...) z dnia 26 marca 2015 r. strony ustaliły sposób zapłaty w formie kompensaty, która miała nastąpić z następnych dostaw towaru przez pozwanego dla powoda. Powyższa faktura została podpisana i zaakceptowana przez osobę upoważnioną ze strony powoda.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał żądania i twierdzenia zawarte w pozwie. Strona pozwana zaprzeczyła twierdzeniom pozwanego, że doszło między stronami do ustalenia, że sposób płatności z tytułu faktury korygującej nr (...) miał być dokonany wyłącznie poprzez kompensatę. Faktura korygująca wystawiona jednostronnie przez pozwanego nie może być traktowana jako uzgodnienie z powodem warunków umowy sprzedaży. K. M. (osoba podpisana pod fakturą) nie jest i nie była osobą uprawnioną do reprezentowania powoda, a jej podpis stanowił jedynie potwierdzenie odbioru faktury korygującej. Stron nie łączyła żadna umowa o współpracy i powód nie był obowiązany do dokonywania zakupów u pozwanego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód (...) Spółdzielnia (...) w R. zawarł z pozwanym P. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) K. P. umowę sprzedaży, na podstawie której powód kupił od pozwanego towar w postaci wyrobów tekstylnych. Pozwany wystawił na rzecz powoda w dniu 27 października 2014 r. fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 5.535 zł tytułem ceny sprzedaży. Powyższa należność została w całości zaspokojona przez powoda.

Powód w marcu 2015 r. zwrócił pozwanemu część towarów objętych fakturą VAT nr (...) – na łączną kwotę 3.111,90 zł. Pozwany wystawił fakturę VAT korygującą nr (...) z dnia 26 marca 2015 r., w której jako sposób zapłaty wskazał „kompensatę”. Faktura VAT korygująca została przyjęta i podpisana przez pracownika powoda K. M. w dniu 31 marca 2015 r.

(dowód: k. 13 - faktura VAT nr (...), k. 16, 57 – faktura VAT korygująca nr (...), k. 61-62 – zeznania świadka W. K.)

W dniu 20 marca 2015 r. strony zawarły ponownie umowę sprzedaży odzieżowy. Pozwany wystawił na rzecz powoda fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 2.132,82 zł tytułem ceny sprzedaży – z terminem płatności odroczonym do 60 dni.

(dowód: k. 15 – faktura VAT nr (...))

Pismami z dnia 21 maja 2015 r., 2 czerwca 2015 r., 12 czerwca 2015 r. oraz 25 czerwca 2015 r. powód wzywał pozwanego do zapłaty kwoty 979,08 zł.

W dniu 22 czerwca 2015 r. powód złożył oświadczenie o potrąceniu wierzytelności pozwanego w wysokości 2.132,82 zł z faktury VAT nr (...) z wierzytelnością powoda w wysokości 3.111,90 zł z faktury VAT korygującej nr (...).

W piśmie z dnia 8 lipca 2015 r. pozwany wskazał, że w wystawionej fakturze VAT korygującej nr (...) za zwrot towaru zimowego określono zasady zapłaty, tj. sposób zapłaty w formie kompensaty z następnych dostaw towaru do powoda. Powód wyraził zgodę na powyższy sposób zapłaty poprzez przyjęcie faktury VAT korygującej.

W odpowiedzi na powyższe pismo powód podniósł, że strony nie wiąże żadna umowa w sprawie sprzedaży towarów i że oczekuje ostatecznego rozliczenia za dostawy poprzez zapłatę żądanej kwoty.

(dowód: k. 17-18 – oświadczenie z dnia 22 czerwca 2015 r. wraz z dowodem nadania, k. 19-26 – wezwania do zapłaty wraz z dowodami nadania, k. 27 – pismo pozwanego z dnia 8 lipca 2015 r., k. 28 – pismo powoda z dnia 16 lipca 2015 r.)

Sąd Rejonowy dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie oświadczeń stron w zakresie okoliczności faktycznych między nimi bezspornych oraz na podstawie wskazanych dowodów. Sąd Rejonowy częściowo dał wiarę zeznaniom świadka W. K.. Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka w zakresie w jakim wskazywał on na dokonanie przez strony uzgodnienia co do sposobu zapłaty za fakturę VAT korygującą nr (...), albowiem okoliczności przez niego wskazane nie znajdują oparcia w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Sąd rejonowy dał wiarę wskazanym powyżej dowodom z dokumentów, albowiem ich autentyczność i treść nie budziły wątpliwości Sądu, jak również nie były przedmiotem sporu stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powód wywodzi swoje roszczenie o zapłatę kwoty 979,08 zł tytułem zwrotu kwoty ceny sprzedaży za towar z umowy sprzedaży z dnia 27 października 2014 r. Art. 535 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Stosownie zaś do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Pomiędzy stronami nie było sporne, że zostały zawarte umowy sprzedaży, jak również wysokość ceny sprzedaży. Pozwany nie kwestionował również, że jest obowiązany do dokonania zwrotu na rzecz powoda kwoty 979,08 zł z tytułu faktury VAT korygującej z dnia 26 marca 2015 r. (przy uwzględnieniu potrącenia dokonanego przez powoda w dniu 22 czerwca 2015 r.). Kwestią sporną był sposób zapłaty zwrotu ceny sprzedaży między stronami na podstawie ww. faktury VAT korygującej.

W ocenie Sądu Rejonowego pozwany nie udowodnił twierdzeń, że pozostawał z powodem w stałych stosunkach gospodarczych, ani że strony łączył stosunek prawny o charakterze ramowym, na podstawie którego powód byłby obowiązany do zawierania z pozwanym umów sprzedaży obejmujących towary (odzież) oferowane przez pozwanego. Strony zawierały wyłącznie jednostkowe (incydentalne) umowy sprzedaży i nie łączył ich żaden stosunek prawny o charakterze ciągłym, który regulowałby zasady współpracy handlowej stron. Stąd też nie jest zasadne twierdzenie pozwanego, że powód był obowiązany do dokonania zakupu nowej partii odzieży w późniejszym okresie i dokonania potrącenia wierzytelności powoda z faktury VAT korygującej z wierzytelnością pozwanego tytułem ceny sprzedaży.

Pozwany nie udowodnił również, że na skutek przyjęcia faktury VAT korygującej z dnia 26 marca 2015 r. strony dokonały modyfikacji w zakresie sposobu zapłaty poprzez ustalenie jako jedyne dopuszczalnego sposobu zaspokojenia zobowiązania w drodze potrącenia. Wskazać należy, że strona pozwana nie wykazała, aby pracownik powoda K. M. (podpisana pod fakturą VAT) była osobą upoważnioną do reprezentowania strony powodowej. Z przyjęciem i podpisaniem faktury VAT nie należy więc w każdym przypadku wiązać skutku prawnego w postaci powstania lub zmiany treści stosunku prawnego. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 lutego 2003 r. (sygn. akt I CKN 7/01, LEX nr 83831) wskazał, że znaczenie przyjęcia faktury VAT polega na oświadczeniu przez dłużnika gotowości podjęcia czynności mających na celu sprawdzenie zasadności świadczenia oraz wykonania czynności księgowo-finansowych przygotowujących do spełnienia świadczenia. Samo podjęcie wymienionych czynności w trybie wewnętrznego urzędowania właściwych służb dłużnika, z których nie wynika zamiar wywołania poprzez nie skutku prawnego w postaci akceptacji należności, nie może być zakwalifikowane jako oświadczenie wyrażające taką jego wolę wobec wierzyciela. Dodatkowo powyższą tezę na gruncie niniejszej sprawy wzmacnia fakt, że osoba podpisana pod fakturą VAT nie była upoważniona do reprezentowania powodowej spółdzielni.

Dodatkowo należy podkreślić, że niedopuszczalnej jest zamieszczanie w fakturze VAT klauzuli zawierającej postanowienia co do sposobu spełnienia świadczenia, które nie wynikają z zawartej przez strony umowy i traktowanie ich jako oferty. Należy uznać za trafne stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Łodzi (wyrok z dnia 11 lutego 1993 r., I ACr 2/93, OSA 1993/6/35), w którym wskazał on, że niedopuszczalne jest zamieszczenie w fakturze klauzuli

zawierającej postanowienia o wysokości odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego przekraczającej odsetki ustawowe, jeżeli postanowienia te nie wynikają z umowy zawartej przez strony przed doręczeniem lub równocześnie z doręczeniem faktury i traktowanie takiej klauzuli jako oferty, która zostaje przyjęta wraz z przyjęciem faktury i towaru przez jego nabywcę. Niewątpliwie powyższa teza oraz uzasadnienie wyroku znajdują odniesienie w przedmiocie modyfikacji stosunku prawnego w zakresie sposobu spełnienia świadczenia. Jakkolwiek, stosownie do art. 60 k.c., wola osoby dokonywującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny – to nie można wymagać od kontrahenta, aby za każdym razem dopatrywał się w treści faktury VAT klauzul czy zastrzeżeń i traktował je jako ofertę. Faktura VAT jest jedynie powszechnie stosowanym dokumentem rozliczeniowym, ułatwiającym wykonanie postanowień wynikających z zawartej uprzednio w sposób wyraźny lub dorozumiany umowy. Mając powyższe na uwadze, doręczenie przez pozwanego faktury VAT korygującej z zamieszczoną na niej klauzulą dot. sposobu spełnienia świadczenia (która nie była uprzednio przedmiotem uzgodnień między stronami umowy) i podpisanie ww. faktury przez pracownika powoda – nie może być traktowane jako uzgodnienie między stronami sposobu spełnienia świadczenia.

Wobec powyższego Sąd na podstawie wskazanych powyżej przepisów orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)